

ORD MED MENING

Festskrift til
Jørgen Steen Jensen
1. november 1998

Redigeret af Jens Christian Moesgaard og Preben Nielsen

Nordisk Numismatisk Union

Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole - et par medaljeforslag fra 1858

Peter Flensburg

I

årene 1990-91 overtog undertegnede en medaljesamling på 685 medaljer og jetons samt 173 emblemer, som havde tilhørt firmaet A. Dragsted. I 1970'erne havde firmaets daværende ejer Ove Dragsted forsøgt at få samling på medaljerne, som han opsatte i møntholdere af pap i et album. Om samlingen har Ove Dragsted gjort følgende notits: "Denne medaillesamling har tilhørt (3DKD.AA) hofjuveler Aage Dragsted (1886-1942). Efter hans død fik hans broder (3DKD.AB) fabrikant Einar Dragsted (1887-1967) tilladelse til at udtage, hvad han gerne ville have til sin samling, dog således, at medaljer fremstillet i firmaet A. Dragsted ikke måtte fjernes. Desværre blev det ikke samtidig anført, hvilke af medaillerne A. Dragsted har fremstillet. (3DKD) Arent Nicolai Dragsted skar personligt mange medailler; han begyndte eget værksted omkring 1850/51, erhvervede borgerskab 1854 og døde 1898 (født 1821)".

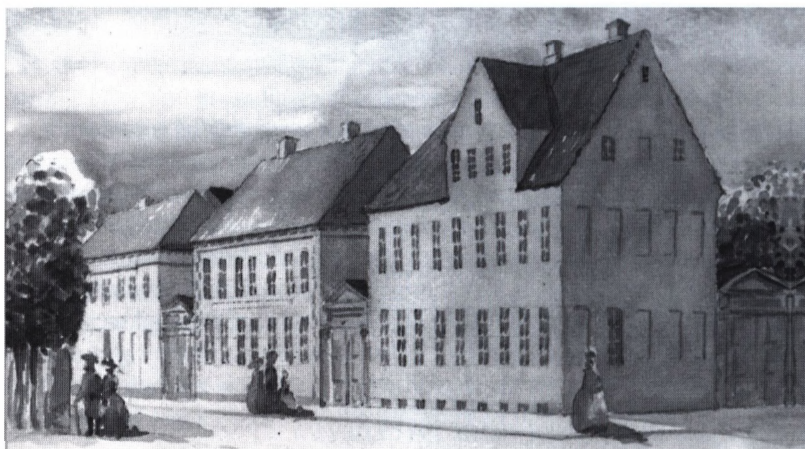
Samlingen er senere katalogiseret af Flemming Fokdahl. Den indeholder ingen daterede medaljer og jetons efter 1940, men er vigtig for forståelsen af hvilke usigtede medaljer og jetons, der kan være præget af firmaet 1854-1942; især de medaljer og jetons, der er præget efter udgivelsen af V. Bergsøe: Danske Medailler og Jetons fra 1789-1891 samt tillæg indtil 1893.

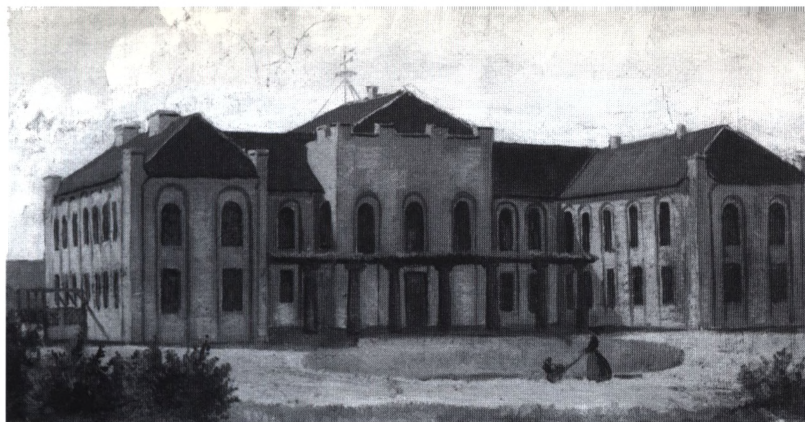
Blandt samlingen var et par medaljeforslag, der tilsyneladende ikke er kommet længere end til projektstadiet – de kendes ikke som en prægede medaljer. De to medaljeforslag (diameter 44,2 mm) ses at være modellerede i voks, cire perdue støbte og efterbearbejdede.

Det ene medaljeforslag har omskriften: Den Kongelige Veterinær-skole 1773-1858. I midten ses den første veterinærskole, som lægen og naturforskeren Peter Christian Abildgaard i januar 1773 fik tilladelse til på egen bekostning at indrette på Christianshavn. Skolen åbnede 17. juli 1773 i Skt. Annæ-gade over for Vor Frelsers Kirke. Bygningen til venstre – den store gavlbygning –

Veterinærskolen på
Christianshavn
(akvarel efter kobberstik)

Maleri af hovedbygningen fra 1858 (Landbohøjskolens Bibliotek)

var fra ca. 1760. Her blev der professorbolig, bibliotek mm. Bygningen i midten var smedje og bygningen til højre var stald. Bygningerne findes ikke mere – nu er der boligkomplekser i flere etager og kun en lille marmorplade, anbragt vis a vis Vor Frelsers Kirke, minder om Nordens ældste veterinærskole.

Det andet medaljeforslag har omskriften: Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole 1858. I midten ses skolen i den udformning, den fik på Frederiksberg med M. G. Bindsbølls gamle hovedbygning fra 1858 med den smukke pergolagård, hvor søjlerne var beregnet til at bære vaser med "zirplanter". Der er senere i 1892-95 foretaget en udvidelse, således at man skal ind i gården for at se den gamle hovedindgang.

Det er overvejende sandsynligt at A. Dragsted, der i 1850/51 fik værksted og borgerskab i 1854, i anledning af at skolen skiftede navn og holdt flyttedag i 1858 har fremstillet de to medaljesider i håb om, at skolen ville betale for prægningen. En henvendelse i 1994 til forskningsbibliotekar ved Danmarks Veterinær – og Jordbrugsbibliotek dr. med. vet. Ivan Katic bragte intet nyt for dagen – på skolen kendte man intet til projektet men henviste til KVL's korrespondance, som er på Rigsarkivet. Her var det ikke muligt på daværende tidspunkt at gennemgå den omfattende korrespondance omkring indvielsesåret 1858.

Der kendes et par prægninger med relation til skolen. Fra Frederik 6's tid (1808-1839) findes en lille præmiemedalje (Bgs. 147) = Bgs.1009 som personmedalje. Denne medalje findes oftest som nypræg. Desuden findes et lille emblem fra 1859 for "Den Kgl. Veterinærskoles Elev-Forening" (Bgs.755 Tab. IV nr.115), der viser en hest drikkende af et kar, som står foran en æskulapstav.

English Summary

Two Medal proposals from the Veterinary School and the Royal Veterinary and Agricultural University

In 1990-91, the author purchased a collection of 685 medals and jetons and also 173 Society emblems belonging to the court jeweller firm A. Dragsted in Copenhagen – founded in 1850 by Arent Nicolai Dragsted. There are no dated medals later than 1940. This collection is very important for an understanding of which unsigned medals and jetons might have been struck by the firm between 1854-1942, in particular those struck after the release of the book, V. Bergsøe: "Danske Medailler og Jetons 1789-1891 samt tillæg indtil 1893". In the collection were two medal proposals made in 1858 on the occasion of the Veterinary School that year changing its name to the Royal Veterinary and Agricultural University. A real medal was never struck.